

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Divendres 4 de Novembre de 1898

Núm. 3.744

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
n provincies trimestre.	3'50
Extranger y Ultramar	7
Anúels, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

La que paga més contribució de la provincia.

Oberta tota la nit

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó á casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Siska Van Roosemael

CUENTO FLAMENCH, D' EN E. CONCIENSE

(Continuació)

—Doctor Pelkmans, la meua dona s'ha empenyat en portar a Siska a un collegi francès. Jo mi he oposat per espay de molt temps, mes el ultim las llagrimas de Siska m' han fet canviar de conducta.

—A un collegi francès? preguntá 'l metje sorprés. Me sembla que á la ciutat no faltan bonas escolas, en las que, al menos hi ha la ventatja de poguer vigilar continuament pera que 'l remat no's desgarríhi.

—Y que s' pot aprendre á las escolas de la ciutat? contestá la mare acompanyanthe ab una rialleta de desdeny, fer mitja, cosir, marcar roba blanca, tallar una camisa escriure malament y parlar flamench. Es á dir, lo que tothom sab. Allí teniu la filla de Spinael; se'n va anar teta una pagesa y ha tornat convertida en una senyoreta. Parla 'l francès, está molt ben educada y la festejan tots los joves mes ríchs de la població..... No te sino que triar pera ser felís.

Lo metje acotzá 'l cap y s' posá á reflexionar. Despres contestá:

—Lo que acabeu de dir senyora Van Roosemael, m' entristeix. No se quin mal'esperit vos aconsella, y en un moment enterbola aquell judici tan clar de que heu donat sempre probas. Aqueixos jovens tan ríchs de que m' parreu, no son mes que comichs, sastres y comissionistas que van á la botiga del sabater com las moscas á la mel. Conech prou a Hortensia Spinael y puch assegurarvos que si pogues donaria la meytat del que tinch pera destorbar que Siska se li semblés. ¿Deixariau perdre aquesta bonica, alegre é innocent nena? ¿Voldriau que s' apartés de la religió, de las bonas costums, de la recitat flamenca pera convertirla en una lleugera y despreciable coqueta? Visqueu previnguda. Tal vegada 'ls meus consells siguin inútils, pero tal vegada vos arrepenireu mes tart si teniu lo consol de viure encara alguns anys.

Los pares van quedar impresionats de molt diferenta manera, á causa de las fortas paraulas del metje: tots dos se'n enriqueren, lo pare d' alegría perque esperava que 'l metje triomfaria, y la mare de despit. En lloch de rendirse, contestá:

—Metje, metje! teniu encara las dents molt esmoladas. Ya se que no vos agrada res que sigui francès, pero nosaltres perteneixem al temps passat, y 'l món ha camiat de camí.

Lo metje la va interrompre:

—Senyora Van Roosemael, no'm volen comprendre. No estich yo pera oposarme á que 'ls jovens aprenguin las llenguas estranyas, no; aquí t'niu al meu fill Lluís que está estudiant á la Universitat. ¿No sab lo francès? Me sembla que 'l sab una mica millor que aqueixos jovens estúpits que no's mo'hen del costat de Hortensia Spinael, y que vos enlluernan, senyora Van Roosemael. ¿No'm mireu d'aquesta manera! He dit que son uns ignorants, y no'm hen desdich! Que saben ells una mica de francès, d'aqueix que coneixen fins los xicots del carrer, y encara moltes vegadas pit-

lor. En cambi no saben nostre llengua materna, y en quant á las ciencias més útils, fins desconeixen los seus noms. Tot lo seu saber consisteix en un fals barnís francès y en mitja dotzena de frases que han après de memoria dels diaris y las novelas. Ab tot aixó fabrican un brevetje fals y pretensió que beuhen los ignorants com si fos ciencia francesa.... Pero veig que m' enfado y fujo del punt principal. Parlém clar. Vos he dit, y recordeu las mevas paraulas, que hi ha bons colegis, pero que també n' hi ha de dolents. Los bons son aquells ahont las mestras saben que 'l revestir á una noya ab un barnís de dona de mon perjudica la seva pietat y la seva modestia, ahont las mestras cuidan continuament pera que no hi entri 'l tòxich extranjer, pera combatre la vanitat y matar la esperansa, ahont se salvin las bonas qualitats que en sas arrels té 'l carácter flamench y lo aquest poble; en una paraula, no's proposin fer senyoretas á la moda, sino bonas y honradas mares de familia.... ¿Es á un collegi com aqueix ahont volen portar a Siska? En aquest cas no tinch res que dir sino que m' sembla molt be. Tot está, donchs, en la elecció que feu. Jo ho sé; la major part de colegis francesos son puestos de pretensió y de immoralitat; no obstant, los bons son fàcils de trobar quen hi ha propoist de buscarlos. Si ho desitjéu, vos ne diré un: lo collegi X, per exemple.

Lo collegi X...! exclamá la mare, ya ho esperava. Lo que es per aixó, Siska pot continuar á casa. Aquí teniu á Agna Van Straten; va anar á aqueix collegi, y al cap de tres anys ha tornat lo mateix com se'n va anar. Verdaderament es honrada y modesta, y ha sentit á dir que está instruhida y coneix tot lo que fa falta pera dirigir una casa; pero no's pot aprendre aixó á tot arreu? ¿Es convenient pera tan poca cosa anar á un collegi?

—¿Y si no es pera aixó, pera que pensu que convé anarhi, senyora Van Roosemael? Prou que vos entench; perde l' ayre de modestia com Hortensia Spinael, á emperifallarse y vestir á la moda vestits que no están d' acort ab la classe á que pertany la seva familia, ab escándol dels qui ho veuhen.

Pero metje, digui 'l pare Van Roosemael si la major part dels colegis son pera 'ls deixebles escolas de corrupció; com s' explicá que tolas las personas ríchs que no sou tontas, envian allí sas fillas?

—Entengueume be, amichs meus, afegí 'l vell Felkmans.

(Continuad.)

Espigolant

Ja tenim un altre partit: lo gamazista. Vingan formacions de comités nacional, provincials y municipals; publicació de periódichs, folletos, manifestos etc. etc. etc.

Deixant á part los polítichs de ofici; mes ben dit, negociants.

Y tan partits com estém á Espanya! Ab aquest pas, es casi segur que arribarem á tants caps, tants barrets.

Y diuhen que 'ls polítichs espanyols no son partidaris del socialisme!

Lo que no sabem, es si fa riure ó rabiá, trobar gent tan negada que 'ls segueixi.

A un suscriptor nostre que 'ns demana que nos ocupem de la manera com se fan los préstams y que fa 'l cèlebre Banch Hipotecari d' Espanya, tenim de contestarli que ho farem donant nostra humil opinió, en un dels números próxims.

Traduhim de *La Correspondencia de España*:

«En la visita de pares d' estudiants y directores de colegis al senyor Sagasta, se lamentaren aquells dels abusos que cometen alguns catedràtics venent los llibres de text á preus molt alts ab relació á son volum y fins a son contingut.

Un dels llibres que ensenyaren al president es un folletto que costa 11 pessetas, haventse de vendre á sis rals á lo més. Un altre costa 13 pessetas y no representa un valor de quatre.

Además d' aixó los comissionats donaren queixas sobre la poca serietat que presidia en algunas cátedras, los disbarats continguts en molts llibres, y sobre altres punts relacionats ab la ensenyansa».

Aixó 'ns recorda l' obra de dret polítich «Extracto metódico del epitome programa de un curso completo de derecho político y administrativo» y tal obra, que com ho diu son títol no era res ni per res servia, costava més de 10 pessetas.

Vetaquí qué queda de la obra de Gamazo: molta xaxara y ni 'l profit tan senzill que podria haver produhit, lo haver corretjit aquells abusos.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT del dia 3 de Novembre de 1898

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	757	80		5'1	Ras	
3 t.	757	75				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcci.	classe can.
9 m.	Sol. 37	7	15	O.	Cumul 0'2
3 t.	Sombra 26		22	O.	0'2

La companyia dramática que dirigeix lo senyor Bueno tracta de fer ressucitar en nostre teatro á «El nuevo Tenorio», llegenda dramática escrita per en Bartrina y Arús, obra que 'ns doná á coneixer lo malhaurat actor en Rintert y que ell hi sabia obtenir merescuts aplausos.

Desastrosa fou la execució que capigué á la obra, segurament mes per falta d'assaigs que per falta de qualitats dels artistes encarregats d'interpretarla, y com ben apamat potser no'n digueren la meytat dels arredonits,

inspirats y filosofes versos de nostre malaurat país, l'efecte que feu en lo públich no podia ser mes dolent.

Reus per ser la pàtria d'en Bartrins mereixia que una obra d'un de sos fills insignes obtingués una afiligranada interpretació, y la companyia d'en Bueno que no ho ha entés aixís, ha perdut més de lo que pot imaginar, del concepte que d'ella se'n tenia format.

En lo primer article de nostre número de Tot Sants hi aparequé una errada de caixa de bastanta consideració.

Deya un angel pasturava, sent aixís que havia de dir anyell.

Lo bon criteri de nostres lectors substituiria l'angel per calsevol especie de la familia dels rumians.

Copiém de nostre colega «La Opinión», de Tarragons:

«Se nos ha dicho que hoy aparecerá en esta capital un nuevo diario titulado «El Regionalista».

Eramos pocos.....»

Ja ho sabem com acaba 'l refrán.

Pero, amich colega, quan se té per propietari un polítich *ex-cubano* que representa tanta propietat y per demés tan bon literat, ni té de demostrar quimeras per ser massa (alguna baixa de suscriptor), ni perque s'ataqui la seva política centralista.

Vinga al públich «Lo Regionalista» y demostrí á «La Opinión» que no va bé en sas teorías políticas.

Ahir una plegadora d'olivas, quin nom no 'ns ha sigut fácil adquirir, treballant dalt d'un oliver, tingué la desgracia de caure, quedant morta freda á terra.

Lo fet ocorregué en una finca de la partida de Blancafort.

Nostra Excm. Diputació provincial ahir no va poguer constituhirse per no haverse reunit prou número de senyors Diputats, encara que casi tots se trobavan á Tarragona.

A la carretera de Salou ja s'ha fet lo recárrech substat.

Deu pams per part de matxaca y remoyent la terra perque sembli que s'hi ha fet alguna cosa, (lo qual encare es mes mal), un poch de matxaca al mitj de la via, y ja s'han complert las condicions de subasta.

Lo govern que pagui tart, que per aixó dona dret á que se 'l serveixi com se creuhen los contractistas ab dret de ferho; y al estiu vinent, los carreters que tornin á gemegar.

Ja tornarem á demanar un altre recárrech.....

Lo vapor «Alliance» arribat fa poch dias á Tarragona ahir comensá á descarregar un carregament de 50 mil kilos de bacallá pera la casa comercial d'aquesta ciutat senyors Massó y Ferrando.

Dinmenge, á la societat «La Palma» se verificaren eleccions generals pera elegir la vacant de Conserge.

Dels quatre que aspiravan á dit carrech obtingué major número de vots y per lo tant se 'l nombrá Conserge, nostre company y conegut escriptor D. Cosme Vidal (Joseph Aladern). Rebi nostre mes coral enhora bona.

Está á punt d'incorporarse á filas lo nou reemplás.

Se creu que aquest any minvará notablement lo número de deserccions; pero encare que la xifra sia petita, 'l cupo pertanyent á la Península no será 'l suficient pera cubrir las baixas ocasionadas per los llicenciaments.

La quinta del 1894 marxará á casa seva 'l día 20 del corrent, y de realisarse 'ls propòsits que ábriga 'l senyor ministre de la Guerra, no s'esperará 'l mes de Mars del any vinent pera llicenciar la de 1895, sino que potser ab més d'un més de anterioritat á aquesta fetxa 's dictará la corresponent Real ordre llicenciantla.

Ans d'ahir á la tarde morí á Sabadell la virtuosa senyora donya Teresa Folguera, Vinda de Durán, mare dels fermes catalanistas don Enrich y don Modest Durán y tia carnal de nostre bon amich don M. Folguera y Durán.

Era la difunta fundadora y presidenta de la benéfica Conferencia de Sant Vicens de Paul de Sabadell, y tenia tal hermosa reputació de mare dels pobres, que sa mort haurá causat segurament un sentidíssim dol en la població.

Son enterro, que 's verificá ahir, á las deu del dematí, fou una elocuent manifestació de las jus-

tíssimas y fondas simpatías de que disfrutava la finada.

Deu la haurá acullida en son sí amorós, acompanyada de las benediccions de tots los bons sabadellenchs. Gran consol ha de ser aquest pera sa distingida familia, á la qual enviém la expressió sincera del nostre sentiment.

Siga qualsevol lo número de senyors regidors que avuy se reuneixin, á las set del vespre celebrará sessió de segona convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

En los distints trens que afluheixen á la vebina ciutat, arribaren ahir 33 soldats repatriats.

Entre ells figuravan los següents, naturals d'aquesta provincia;

Joan Domingo Lluís, de Reus.

Joan Busquets, de La Canonja.

Pío Monner, de Valls.

Joan Moncosí, de Barberá.

Com de costum, foren obsequiats per «La Creu Roja».

Llegim en «La Renaixensa».

«S'ha publicat elegantment impresa la tragedia de Goethe «Ifigenia á Taurida», traduhida en correctes versos catalans pel conegut poeta en Joan Maragall. Ja tinguérem ocasió de parlar ab tot 'l elogi que 's mereix d'aquesta obra que fou representada no fa gayre en la possessió del senyor Marqués de Alfarrás.»

Per aquesta Audiencia territorial s'ha concedit lo títol de procurador dels tribunals á favor de don Baptista Domenech y Bertrán, natural de Porrera.

En la subasta verificada ultimament á Madrid pera la construcció de la carretera d'aquesta provincia, de Molá á Marsá per Masroig, han sigut adjudicadas las obras als Srs. D. Joseph Llop y D. Joseph Armengol, com millors postors.

L'Ajuntament de Valls ha dirigit també una petició al Govern, en lo sentit de que s'autorisi en dita població la plantació y cultiu del tabaco.

En l'aranzel d'Aduanas que 'ls yanquis tenen preparat pera Cuba, y que 's mensará á regir desseguida, se permet la importació de tabaco en fulla y de cigarros elaborats, cosa que Espanya no havia fet may.

Lo dret de 3'60 pesos per cada 1.000 cigarros elaborats, permeterà que sian importats á Cuba cigarros extrangers baratos y de classe inferior pera naturalisarlos y ser exportats com cigarros de la Habana, procedir que produhirá son resultat indefectible, lo de desacreditar y destruhir 'l actual concepte del producte habano en tots los mercats del món.

Dins de poch mesos, per cada caixa de cigarros habanos legitims que s'exporti de Cuba, se'n exportarán 20 caixas de falsificats, y va á costar més treball trobar un cigarro legitim que una moneda d'or de cinch duros.

Tenint que procedirse á la formació del apéndice al amillament de la riquesa rústica, urbana y pecuaria d'aquest districte municipal, pera 'l presuposs de 1899 á 1900, ho fem públich pera que 'ls propietaris que hagin sofert alteració en sa riquesa puguin solicitar de la Alcaldía las traslacions que son de justicia.

Procedent de París ans d'ahir arribá á Barcelona l' eminent pianista don Isaac Albeniz pera assistir als grans concerts que en breu dirigirá l' eminent compositor Mr. Vincent D'Indi. Tenim entés que en l'últim dels citats concerts s'executará lo prelude de l' ópera «Merlin» que está acabant lo citat mestre Albéniz.

Lo President de la Diputació provincial de Barcelona ha enviat lo següent telégrama: «Al Excm. senyor Ministre de la Guerra.—Madrid.—Moguda per sentiment d'equitat y per la consideració que mereixen las classes populers que ab tanta resignació y patriotisme venen suportant lo pes del servey militar, prege encarescudament á V. E., se serveixi fixar sa ilustrada atenció en la instancia que per conducte del E. senyor Ministre de la Governació li va ser trasmesa en 30 de Setembre deurer y que tinch la honra de reproduhir á V. E. en aquesta fetxa, encaminada á que 's dicti una disposició de carácter general per la que, al pas que reiteri pera 'ls minyons aixís del actual reemplás com dels anteriors y dels successius en totas sas revisions, l'estricte compliment del article 69 del Reglament de quintas, se concedeixi aquest any als minyons de reemplases anteriors un terme suficient

pera justificar en la forma que dit article estableix, 'l ignorat parader de sos pares, germans y demés personas interessadas, autorisant á las Comissions Mixtas pera reformar en vista d'aqueixas novas diligencias la classificació de dits minyons.—Andreu de Sardá.

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo diá d'ahir per diferents especies puja la cantitat de pessetas 1012'47.

Varietats

Al amich en Narcís Deop

Calat ab barretina
de seda, carmesina
m'apar qu'encara 't veig
corrent per nostras vias,
aquells falaguers dias
dels vols de Sant Joseph.

Un llàs á la solapa
y ab altres com tú japa!
anant amunt y avall,
donant á qui 'l demana,
ab forma molt galana
AL POBLE CATALÁ:

Aquell preuhat missatje
qu' al cor ne farà estejte
de tots els qu' anhelém
qu' ab goig brillés el diá
del sol d'autonomia
als pobles nous y vells...

Seguéixne, sí, l'empresa
ab la filial bravesa
avuy tant com ahir;
divulga nostra idea
qu' encesa ja la tea
deixonda 'ls adormits.

No es sols á Catalunya,
sino en terra molt llunya
hont parlan, amich meu,
del que tants anys defensa
fidel *La Renaixensa*
y ab ella 'L SOMATENT.

Per tant, company, treballa
que 'l fort de la batalla
encara no ha vingut;
el sant amor propaga
y ab ell tindrás la paga
dels catalans d'avuy.

Mirantla ja 'ns consola
l' ensenya que tremola
al més elevat pich
de la montanya santa
que tant ens agegánta
y 'ns vetlla dia y nit.

Ab barratins ó sense,
tots junts á la defensa
irém ab cap ben alt,
crident plens de coratje:
jenrera l' esclavatjel
¡¡que morin els tirans!!

S. BORRUT Y SOLER.

Secció oficial

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Havent acudit á aquest Municipi lo vehí de Tarragona D. Antoni Malapeira y Tomás pera establir un canyet—escorxador destinat á extreure la grassa dels animals morts en un cubert existent en aquella passa de terra situada en aquest terme municipal y partida «Màs de las Cabras» lindant al Est y Mitjdia ab terra de don Joseph Brossa, al Nort y Ponent ab don Ramon Siscart; l'expedient y planos de referencia quedan de manifest en lo Negociat de Foment d'aquesta Secretaria Municipal per lo terme de deu dias á fi de que puguin ser examinats per los terratinents interessats, poguent ells alegar dintre dit terme quant estimin convenient á son dret.

Y pera sa notorietat se publicarà y ficarà en los llocs de costum.

Reus 3 de Novembre de 1898.—L'Alcalde, Joseph M. Borrás.

Registre civil

del dia 2 de Novembre de 1898

Naixements

Eugeni Cardón Dalmau, de Eugeni y Josepha.—
Eduart Sardà Morera, de Sinforia y Teresa.—
María del Remy Esplá y Gimenez Zabada Lissón, de Anselm y Remy.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Antoni Fort Masdeu, 75 anys, Arrabal de S. Pere, 39.—
Francisco Alfonso Sunyer, 58 anys, Sant Benito, 32.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Carles.
Sant de demà.—Sant Sacarías.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	55'50	Cubas del 86	65'75
Exterior		Cubas del 90	51'38
Colonial		Aduanas	89'87
Norts	24'20	Ob. 5 0/0 Almense	81'50
Fransas	28'30	Id. 3 0/0 Fransa	42'60
Filipinas	77'50		

PARIS

Exterior 41'40 Norts

GIROS

París 49'40 Londres 37'85

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotissables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los paissos.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	55'60	Aduanas	90'
Exterior		Norts	24'15
Amortisable		Fransas	28'30
Cubas 1896	65'75		
Cubas 1890	51'37	Obs. 6 0/0 Fransa	82'50
Exterior París	41'25	Id. 3 0/0	42'62

GIROS

París 49'40 Londres 37'85

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.—
Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—
Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y billetes de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Llauredó Prats, D. Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres a 90 dias fetxa.

> a 8 dias vista.

París a 8 dias >

Marsella a 8 dias >

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	710	750	
Industrial Farinera		500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	450	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Compañía Reusense de Tranvías			
Compañía Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	200		

Moviment del Port de Tarragona

Entradas del dia 2

De Amberes y esc. en 20 dias v. inglés Gravina, de 765 ts., ab trázit, consignat als Srs. Mac-Andrews y C.^a

De Cette en 23 horas v. América, de 439 ts., ab bocoys buyts, consignat a don Emili Borrás.

De Port-Vendres en 3 dias pol gol. francesa Jeune Lucienne, de 63 ts., ab bocoys buyts, consignat a D. Antoni Mariné.

De Valencia y esc. en 2 dias v. Cervantes, de 297 ts., ab efectes, consignat a don Joseph María Ricomá.

Despatzadas

Pera Cette v. América, ab vl.

Pera Génova v. noruech Saga, ab trázit.
Pera Barcelona v. noruech Aliance, ab trázit.
Pera Génova y esc. v. Játiva, ab efectes.
Pera Cullera y esc. v. Cervantes, ab efectes.

Anuncis particulars

En lo «Fortuny»

—¿A que no endevinas lo que he pensat?
—Tú dirás.

—Que si en en los temps de don Joan Tenorio s' hagués conegut lo CHEV'OT INGLÉS que ven la casa PORTA a 7'50 pessetas lo corte, don Joan hauría conquistat lo mon enter.

ESCORIAS THOMAS.—
Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

ESCOAL MERCANTIL

DIRIGIDA PER

Don Salvador Sotorra Barrera

Mestre superior y Contador de fondos provincials y municipals
Carrer del Hospital, 5, principal.—Reus.

En aquesta escola, dedicada especialment a la ensenyansa práctica mercantil, poden los alumnos, en bren temps,

Primer. REFORMAR sa defectuosa escriptura transformantla en hermosa lletra inglesa, rápida y comercial.

Segon. Apendre, baix un procediment práctic, la TENERIA DE LLIBRES pera poguer desempeñar ab acert lo delicat carrech de TENEROR DE LLIBRES.

Tercer. Cursar los idiomas FRANCÉS, INGLÉS y ALEMANY.

Quart. Fer un estudi de CÁLCULS MERCANTILS ab operacions de BANCA y BOLSA.

Quint. Practicar la ORTOGRAFIA castellana y la CORRESPONDENCIA MERCANTIL.

Sisé. Práctica de DOCUMENTACIÓ COMERCIAL.

Nota.—S' organisa y s' porta la comptabilitat de casas de comers en sos propis escriptoris, y s' resolen cnasultes sobre organizació de comptabilitats especials.

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, qubranca, relaxació. (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Cóm se coneix?

Per la excrecencia, (bulte), més ó menós tou ó mes ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las mes de las vegadas tirantse al llit.

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgànica, que apareix moltas vegadas insensiblement y per relaxacia natural dels teixits, ó he a consecuencia d' un estors voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposita contínuament a una mort horril; per aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella ò obertura que deix passar l' intestí pera efectuar-se la estrangulació del mateix.

Consecuencia de lo dit es lo creure que qualsevol armatost mentres tingui el nom de braguer ja las suficient pera aliviar sa dolencia, qua nno es aixis, sino que es precis que el braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexpertas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cauchou, ab resort pera la prompta curació dels tendres infants.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab clarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TELEGRAMAS

Madrid 3.

Del poble de La Unión telegrafian que s' ha conjurat lo conflicte sobre ls explosius, publicantse la terifa en lo diari local y aclarintse varis punts.

—Los repatriats del «Montserrat» diuhen que a la Aduana de Gibara hi ha un oficial de marina yankee que cada nit se 'n va a bordo ab lo diner recullit, a pesar de que la oficina d' Hisenda está en lo quartel rebelde.

—Segons noticias de Cádiz, segueixen morint sol-dats repatriats. Mes de dos cents están gravissims. Ahir se tragueren nou cadávres del «Montserrat».

—La conferencia del embaixador de Fransa ab lo ministre d' Estat se relaciona ab la cuestió del gas de Valencia. M. Patenotre retrasse sa sortida per aquest assumpto. La República francesa demana una indem-nisació pera Touchet per los perjudicis que li causa l' acort del Ajuntament. D' aixó se 'n tractarà en lo Consell d' avuy.

—Sembla que a pesar del acort en contra del Consell d' Estat s' accedira a la petició dels empleats y obrers de ferrocarrils que forman la associació d' auxilis, eximintlos del pago de drets del timbre en aten-ció als benéfichs fins de la asociació.

—De la combinació de gobernadors pera cubrir las vuyt plassas vacants se 'n tractarà en lo próxim Consell de ministres.

—«El Liberal» diu que quan se creya tot en vias d' arreglo y que se 'ns donavan compensacions per la cessió de part de las Filipinas, se 'ns anuncia un nou atropell.

—Sembla que las forssas espanyolas que han sortit de Manila pera las Vissayas, ab prévia autorisació dels americans, passan de tres mil homes.

Aixó suposa un acort entre americans y espanyols, que está en contradicció ab lo que ahir a la nit donaren a entendre los ministres quan sortiren del Consell.

—«El Imparcial» protesta de la actitut dels americans, dihent que 's tracta a Espanya com a una tribu africana, y pregunta si hem de passar per aquesta nova ruina y enviliment. Creu que la desesperació engendra mals superiors a quant s' ha pogut imaginar.

—Lo senador Hoard ha afegit a lo ja manifestat que l' entusiasme que revelan alguns elements devant las declaraciones guerreras de Mac-Kinley constituheix un mal síntoma. La República fou gran per la pau; preparem-se pera veure son enfonzament si segueix per aquets camins.

—Londres.—Comunican al «Times» desde Filadelfia que, en contestació a la protesta del govern espanyol contra l' envió de barcos de guerra a Manila, lo secretari d' Estat ha dit que l' «Oregon» y l' «Yova», que actualment se troban en las aguas del Brasil, se dirigeixen a Havai.

—Tánger.—Han sigut «desballjados» dos correus inglesos y un francés a prop de Casablanca.

—Segons diu «El Imparcial» la compensació que ofereixen los nortamericans per la anejió de Filipinas es una cantitat irrissoria, puig s' obligan sols a pagar los gastos que Espanya he fet en milloras y obras públicas y no regoneixen lo Dente del Arzipielach.

Afegeix lo mateix periódich que ls ministres se dividiren ahir a la nit respecte de la solució que deu adoptar-se. Uns opinavan que la comissió espanyola devia retirarse, protestant contra l' incua despulla que 's preté realisar; pero la majoria dels ministres s' oposaren als medis violents, fundats en que després seria precis firmar la pau en pitjors condicions, puig Espanya careix de medis de resistencia.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compañía cómich-dramática

de don Wenceslao Bueno.

Funció pera avuy.—7.ª d' abono.—La celebrada comedia en tres actes «Las personas decentes» y l' divertit juguét cómich en un acte «La primera postura».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al Paradís, 2.

A tres quarts de nou.

Ferrocarril económic
de Reus a Salou

SERVEY DE TRENS QUE REGIRÁ DESDE 'L DIA PRIMER D' OCTUBRE DE 1898

Sortides de Reus: Matí, 4'10, 9'06.—Tarde, 2'32, 5'43.

Sortidas de Salou: Matí, 4'56, 10'49.—Tarde, 5'10.—Nit, 7'25.

Tranvia a vapor desde la estació del ferrocarril económic fins frente l' carrer Closa de Mestres.

Sortidas de la estació: 11'20 matí.

Sortidas de la Closa de Mestres: 8'45 matí y 2'15 tarde.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid. Reus 26 de Septiembre de 1898.

Imp. de C. Ferrande.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus a Barcelona
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y diestes, (per Vilanova).
 12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
 4:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona a Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilanova).
 1:58 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:00 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus a Tarragona

8:30 m. — 9:47 m — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus a Lleyda

8:40 m. — 5:23 t.

De Lleyda a Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus a Vimbodí
 1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8:30 m.
De id. per Sant Vicens,	1:30 t.
De Barcelona (per Tarragona)	8:30 m.
De id. directe	10:45 m.
De id. id.	1:30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendit de Lleyda)	7:30 t.
De Madrid y Zaragoza	2:30 n.
De Lleyda y Huesca	7:30 n.
Dels pobles servits per peatons	9:00 m.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5:00 m.
Pera id. a las 2:00 t.
Pera id. y extranjer, per Tarragona, 7 tarde.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera Tarragona, per Sant Vicens, a las 5 m.
Pera Tarragona, Valencia, Murcia y Andalucia, 7 nit.

Per a Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y las líneas a las 8:00 m.

Per a Madrid, Aragón, Teruel, provincias vascongadas Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 11 t. Los pobles servits per peatons a las 11:30 m.

Nota.—Deu tenirse present que tots los barcos que portan trépas de refors a las Antillas y Filipinas, portan també correu.

HORAS DE DESPAIG

Certificats de deu a onze matí y de 5:30 a 8:30 tarde. Valors declarats y objectes assegurats de deu a onze matí y de 5:30 a 6 tarde.

Apartats de 9:30 a 11:30 matí y de 3 a 3:30 tarde y de 7:30 a 8 nit.

Llista de Correus de deu a 11:30 matí y de 3 a 3:30 t

Reclamacions de deu a detze matí.

Nota.—Entrega de valors las mateixas horas de despaig.

SERVEY DE BUSSONS

Los dels Estanchs se recullen a las 12 del matí 6 de la tarde y 9 de la nit, lo de la Administració 5 minutos avans de la sortida de las expedicions y 15 de las Estacions a la arribada dels trens correus.

Los impresos, mostrars, periódicos, papers de negocis y medicaments deuen entregarse a má en la Administració.

SERVEY DE LA CARTERIA

Los Carters surten a distribuir la correspondencia a las 9 y 11:30 del matí—3 de la tarde y 8 de la nit.

Révis a primer d' Octubre de 1898.—L' Administració

PERA ADOB DE TOTAS LAS GULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COM ADOB FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més económic, lo més efíca, lo més durader

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOBAZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Pildoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font

(FARMACEUTICH)

Demaneulas tots los que tingúeu tós en qualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit aliviar cap altre de tots los acreditats específics conéguts, tota vegada que ellas consistoheixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota.—Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que se demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESpanyola

Pelayo, 42

Barña,